

KANDIDATNUMMER 3157

Sidetall 1 av 4

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

SSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III
Skriftlig eksamen
4 timer

nasjonale sommerskole
i Oslo

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Ordet *sapmi* har to betydninger. Den ene er det geografiske territorium der samene har bodd. 2. etniske folk grupper-
samer.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er et sted av utbredelse av samene: Norge, Sverige, Finland, Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på: 1. genetisk avstamning; 2. morsmål; 3. personlige ønsker; 4. kombinasjon av alle

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida-systemet var basert på jakt grupper (siida) som etablerte små samiske byer

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Grunnen var at de bodde så spredt.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornuftspolitikk overfor samene ble praktisert.

språk politikk
1) Barna på skolen måtte snakke norsk
2) Jordbruks politikk
Jord kunne selges bare til norske

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Det står at samene har rett til å utvikle språk, kultur, samfunn
har rett for næringsutvikling...

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd har som hoved oppgave stå for samiske rettigheter, hjelpe i politisk og juridisk..

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden skulle fortelle om fremtid

vem var Lars Levi Læstadius?

Han var en kristen som står sterkt
i den samiske befolkning.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjuårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjuårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som *kidults* og *twixters* fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjuårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.
- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Meg Jay sier at vi tar mer enn 80% av våre mest betydningfulle beslutninger før vi fyller 35. og at de unge har all verdens tid til å finne ut hvem de er og hva de vil med livet sitt, og hvordan de skal utnytte de viktige tjuårene.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen *kidults/twixters*?

Kidults/twixters - voksende grupper av unge mennesker i tju- og trettiårene

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

"Fordi-generasjon" - De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi han innså at utdanning er viktig for ham selv. (Han gjorde det ikke for noen andre).

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" ^{jeg er} kaller periode da man tror
man kan få til hva som helst, alle
drømmer blir oppfylt
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på
voksenlivet.
3. På midten av 2000-tallet oppsto ordet som kids
og twixters i USA for å beskrive en ny
og vakkvordende gruppe av unge mennesker i tjue- og
trettiårene.
4. Økte valgmuligheter er resultat på individualisering
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det mindre
som må realiseres i trettiårene

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som sørger for dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper er dyktigheten dyrket.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret på grunn av ^{denne} usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det er ikke de unges
skyld at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommet tilbake til skolebenken

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ble funnet død,
- å spille spilte en av sangene hennes spiltes på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man hadde spilt på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre hadde gjort var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale blir godt betalt, slik at det er

mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.

å by Men hva er lykke, og hva byr livet vårt på til

å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten er

å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så

å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston hadde ment

å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer (fordi) i trettiårene, fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, (så) Så mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, derfor kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.

(av den grunn) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, av den grunn kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste perioder i livet.

Hvilken perioder synes du er viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigst perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktig perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er lange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Siden oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun hendviser at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Enda flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i størst grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner oss helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, sunde verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å unse maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere forskjellige abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene selv bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk etter nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link for bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

"Det vidunderlige" i Et dukkehjem.

Jeg vil skrive om "Det vidunderlige" i Et dukkehjem. Først vil jeg fortelle litt om hvem er Nora og hvordan er hun som ^{for sin man} kune. Etterpå vil jeg skrive om hva det "vidunderlige" betyr for henne. Hvordan var opplevelsene hennes mens hun ventet på det "vidunderlige". Til slutt skal jeg si hvor stort det vidunderlige var for henne og hvor lite det var å gjøre ^{for at det skulle} Nora som kvinne og kone til Helmer skje.

Nora beskrives av forfatteren som en kvinne som var fin, glad, snill, morsom, ^{ærlig}. Hun var en kvinne som levde for sin man og sine barn. Hun har alltid vært god kone for Helmer. Nora elsker mannen sin veldig høyt. En gang ^{forfalsket} hun underskrift til faren sin ^{for å få penger} til å redde livet til sin elskede mannen.

Opplevelsen av både frykt og spenning
Nora levde i frykt om at en dag alskønes hemmeligheten og Helmer får vite hva hun har gjort. Hun var red at hun blir skuffet, irritert, kanskje sint. Disse tankene plaget ^{hennes}. Men det var ikke bare frykt hun opplevde. Nora har levd med en stor spenning om det vidunderlige. Hun har drømt om at det vidunderlige skal en dag skje.

"Det vidunderlige"

Hva betyr "det vidunderlige" for Nora? Kommer hun til å oppleve det vidunderlige? Eller kommer "det vidunderlige"

Do not write
in this space

ikke til å skje? Hva er hennes forventninger.

Nora var sikker på at mannen hennes elsker henne like høyt som hun elsker ham. En dag når han får vite det

Nora har gjort for ham, kommer det vidunderlige til å skje. Det at hun har reddet livet hans viser jo hvor høyt hun elsker ham. Han må jo være stolt av kone sin.

Nora levde i sin egen verden når det gjelder følelser. Hun har drømt ~~at~~ om at ~~mannen~~ Helmer blir glad, stolt. At han kommer ikke til å si et ord om den falske underskriften. Hun var sikker at det blir en stor dag og at hun møter ~~z~~ varmen, forståelse, støtte og kjærlighet som svar på sine hendelser. Nora var nok sikker på at følelsene til Helmer er like store som følelsene hennes for ham. Hvis det vidunderlige ikke skjer - blir drømmen hennes knust.

Det vidunderlige er ~~en~~ ikke mer en ~~en~~ ~~en~~ drøm om å få bekreftelse på at hun som kvinne lever med en man som ~~er~~ elsker henne.

Konklusjon

Nora var en kvinne som ville bli elsket. En kvinne som gjorde sitt beste til å være god kone, god mor. Hun var en kvinne som hadde en drøm. Drømmen var ikke større en ønske om å bli elsket og forstått. Hennes opplevelser

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3157

Date/Dato 31.07.14

Course/Kurs

Page/Side 4 of/av 4

Do not write
in this space

~~av frykt og spenning var~~ Det som var
så stort for Nora, det "vidunderlige"
skutte nok var på en måte